

Grænseløs piratkopiering

Piratkopiering er blevet et verdensomspændende og grænseløst problem, som rammer de danske virksomheders varemærker og truer forbrugernes sikkerhed.

AF LINE KOLD

Billige kopier af Louis Vuitton tasker, Rolex efterligninger og falske Nike løbesko kan findes på et hvert større marked i Asien og Østeuropa, men det er kun toppen af isbjerget. I det skjulte er piratkopiering af varemærker, teknologi og viden en kæmpe industri, der i højere og højere grad truer virksomhedernes bundlinier og forbrugernes sikkerhed.

"Piratkopiering er et stadig stigende problem, og man kan ikke længere tale om enkelte brancher, der er ramt af piratkopiering. I dag gælder det alle brancher," siger advokat Sture Rygaard, der er formand for Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri.

Hvor stor en andel af verdensmarkedet, der i dag udgøres af piratkopierede varer, er der ingen, som med sikkerhed ved. Tal fra OECD anslår dog, at piratkopiering udgør mellem fem og syv procent af den samlede verdenshandel, der i 2005 udgjorde 10.400 milliarder dollars.

"OECD's tal er måske endda i underkanten, men da piratkopisterne ikke laver regnskaber og opgørelser over deres salg, så er det jo kun noget, vi kan gætte på, på baggrund af de beslaglæggelser toldmyndighederne laver," siger Sture Rygaard.

Blandt de helt store piratkopierende lande er Kina. Det anslås, at to tredjedele af verdenskopierede produkter bliver produceret her, og flere og flere danske virksomheder,

der opererer i Kina, oplever at deres produkter blive piratkopieret. Alt, der kan tjenes penge på, bliver kopieret. Intet er for stort. Intet er for småt.

En undersøgelse lavet af Patent og Varemærkestyrelsen svarer hver anden danske virksomhed, at de har oplevet at blive angrebet af piratkopister. Af de 100 virksomheder, der medvirker i undersøgelsen, svarer over halvdelen, at de har haft problemer med piratkopiering i form af krænkede patentrettigheder eller kopiering af deres design, varemærker eller brugsmodeller. Og når det gælder varemærker og design, så har en tredjedel af virksomhederne oplevet piratkopiering.

Professionelle kriminelle

I nogles øjne kan det virke uskyldigt at købe en "næsten ægte" taske på et marked i en fjern kinesisk provins, men bag den uskyldige facade opererer professionelle forbryderbander, som tjener styrtende med penge.

"Her er højest sandsynligt tale om organiserede kriminelle, der kun tænker på hurtig fortjeneste, og ikke på forbrugernes sikkerhed eller de virksomheder, der har brugt bunkevis af penge på at udvikle produktet," siger Sture Rygaard.

Han mener, at mange organiserede kriminelle har fundet ud af, at det stort set er gratis at beskæftige sig med piratkopiering, da det er sjældent at sager om piratkopiering fører til domsfældelse, og hvis de endelig gør, så er straffene meget lave.

"Der er rigtig gode penge i det, og de risikerer ikke de store straffe. På den måde er piratkopiering langt mindre risikobetinget end eksempelvis våben- eller narko-handel," siger Sture Rygaard.

Farligt at være forbruger

Der er ingen, der dør af at bære rundt på en falsk Gucci taske, men det er straks langt mere farligt,

Lægemedelindustriforeningen vurderer at 10% af al salg af medicin er piratmedicin. Og især virkningsløse kopier af livsstilsmedicin som Viagra og slankepiller er ofte udbudt på nettet, hvilket kan have helbreds-mæssige konsekvenser for forbrugerne.

når der er tale om piratkopieret medicin, legetøj og elektroniske produkter. Her er der typisk tale om produkter i en langt ringere kvalitet, og som ikke lever op til de sikkerhedsmæssige standarder på området.

"Hvis en bremseklods eller medicin er piratkopieret, så er der jo ingen garanti for, at det virker efter hensigten, og så kan det pludselig blive meget farligt at være forbruger. Derfor er det også vigtigt, at få øget forbrugernes kendskab til, at der er mange piratkopierede varer i omløb, og at de skal være ekstra på vagt, når de køber varer på internettet eller til en lidt for billig pris," siger Sture Rygaard.

I det hele taget er internettet en stor markedsplads for farlige piratkopierede varer. Når det gælder medicin vurderer Lægemedelindustriforeningen, at 10% af

al salg af medicin er piratmedicin. Og især virkningsløse kopier af livsstilsmedicin som Viagra og slankepiller er ofte udbudt på nettet. Derfor advarer Forbrugerstyrelsen og Lægemedelindustriforeningen også mod at købe medicin på internettet, fordi risikoen for at støde på kopimedicin, som enten indeholder virkningsløse, men ellers uskadelige stoffer, eller medicin med deciderede skadelige indholdsstoffer, er meget stor og kan have store helbreds-mæssige konsekvenser.

Tabu skal nedbrydes

I mange år har der blandt danske virksomheder eksisteret et tabu omkring piratkopiering. Virksomhederne har ikke ønsket at stå frem og offentligt erkende, at deres produkter blev piratkopieret, fordi de var bange for, at forbruger ville

miste tilliden til deres produkter.

"Den holdning er heldigvis ved at ændre sig. For det er vigtigt at få offentlighedens opmærksomhed på problemet. Det er jo forbrugerne, der skal sige fra overfor de piratkopierede produkter, og det gør de kun, hvis de forstår omfanget og konsekvenserne for virksomhederne og deres egen sikkerhed," siger varemærkerådgiver hos Chas. Hude Henrik Jespersen.

Samtidig mener Henrik Jespersen, at det ville være fordelagtigt, hvis strammerammen for piratkopiering blev sat op.

"Det er dyrt for virksomhederne at håndhæve deres rettigheder, og med de strafferammer, der er i dag, kan det ind i mellem virke som spildte penge at gå efter forbryderne. Samtidig ville en højere strafferamme formentlig virke afskrækkende på en del af.